

In Defense of Isaac

Defense

First, the prosecution

He loved Esav

He tried to bless Esav

ואמר רבי אבא, כתוב ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו, ולמה, Zohar,
הנה בארנו, מי שאוהב את הרשע כך הוא שתכהינה עיניו, ובא
וראה ביצחק, (שהוא גבורה), נכלל לילה, (שהוא מלכות), והלילה
(אינו בהיר, ועל כן ותכהינה עיניו... (בשלח נט, ועיין שם עוד

G-d never called out, Isaac, Isaac!

Zohar

וכן תמצא בכל הצדיקים, משה משה, יעקב יעקב, חוץ מיצחק שלא כתוב בו, והוא משום שבשעה שנקרב על המזבח יצאה נשמתו, שהיתה בו בעולם הזה, וכיון שנאמר לו לאברהם ברוך מחיה המתים, (דהיינו שנאמר לו אל תשלח ידך אל הנער), חזרה אליו נשמתו שבעולם הבא, (ועל כן לא נקרא יצחק יצחק). ומשום זה תמצא שלא ייחד הקב"ה את שמו (על צדיק בחייו) אלא על יצחק, (משום שנחשב כמת... נח יג, ועיין שם עוד

The facts: What do we know about him

Avraham stories

Binding of Isaac, Finding Isaac a bride

He is in the field (praying?) He loves Rivka- and Esav

G-d appears to him and makes a promise

His wife is almost abducted and he gets out of it

He planted and it was blessed 100 fold

He dug the wells his dad dug

He digs three wells and the last succeeded

God appears again to bless him

He builds an altar

Avimelech begs him to make a berit

He found water in Be'er Sheva

He didn't like Esav's wives

He blessed Yaakov by mistake but then blesses him with the Blessing of Avraham and tells him not to take a Canaanite wife

He lives the longest, 180 years

The Defense

JT His name never changed

ולמה נשתנה שמו של אברהם ושמו של יעקב ושמו של יצחק לא נשתנה, אילו אבותן קראו אותן בשמן, אבל יצחק הקב"ה קראו יצחק, שנאמר וקראת את שמו יצחק, ד' (נקראו שמותן עד שלא נולדו... יצחק, וקראת את שמו יצחק... (ברכות יא ב

Isaac prayed for his wife

R D Tzvi Hoffmann

לא רק לעצמו התפלל יצחק, שיוולדו לו בנים, אלא גם התפלל שהבנים שיהיו לו — דוקא מאשה זו, מצדקת זו יהיו, כי אשה זו היא שהועדה לו מהאלהים (פרק כ"ד), והוא לא רצה לקחת שפחה לאשה, כפי שעשה אביו.

וְאַלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אֲבִרְהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק:

This is the history of the generations of Isaac son of Avraham,
Abraham gave birth to Isaac.

R. Bechor Shor

אברהם הוליד את יצחק – כלומר: יצחק תולדתו, וזרעו, וממלא מקומו, כדכתיב: כי ביצחק יקרא לך זרע (בראשית כ"א:י"ב), אבל בני הפלגשים לא חשיב תולדותיו.

Solutions to barrenness

Avraham took Hagar

Jacob took mandrakes, had concubines

Isaac prayed

Did he really like Esav better?

Redak

אין צריך לומר כי יעקב היה אוהב, כי יותר היה אוהב יעקב מעשו, ולא היה אוהב עשו אלא שהיה מביא ציד למאכלו זהו שאמר בפיו, ובשר הצייד הוא מוטעם, והוא היה זקן יותר משבעים שנה כי לא היה יודע עשו לצוד החיות בקשתו ותליו אלא אם היה יותר מעשר שנים, ורבקה היתה אוהבת את יעקב לבדו לפי שהיה הולך בדרך חיים ועשו בדרך מות, כי לא די שלא היה מתעסק בחכמה ובדרכי אלהים אבל בחר לו מלאכה לשום עצמו בסכנה בכל יום והיה רק פוחז ומשולל, ויצחק לפי שהיה זקן ויושב בבית היה מתפתה לעשו שהיה מביא לו ציד ומתקן לו מאכל בכל יום, וזה היה אחר שזקן יצחק ובא בימים וכהו עיניו שהיה יושב בבית ולא היה מתעסק בשום דבר מעסקי הבית אלא שספר זה הענין בתחלת ספור גדולם וספור מעשיהם ומה שקרה לעשו עם יעקב בענין נזיד עדשים להודיע פחזותו.

Netziv

כי ציד בפיו – ביאר הכתוב שלא היו יצחק ורבקה מחולקים בדעות, ושניהם ידעו דעיקר הזרע אשר עליו נאמר "כי ביצחק יקרא לך זרע" — "ביצחק" ולא כל יצחק — הוא יעקב יושב אהל אברהם בתורה, ורק אהבה החוזרת היתה ליצחק אל עשו דמשמש ליה כעבדא ונהנה בשימושו מאד, משא"כ יעקב היה יושב אהל ולא שימש (הרבה. ועיין עוד להלן (כו, לד).

He can't go to Egypt

אל תרד – שהיה דעתו לרדת מצרים, כמו שירד אביו בימי הרעב מצרימה, שאתה עולה תמימה, ואין חוצה לארץ כדיי לך.

אל תרד מצרימה GO NOT DOWN INTO EGYPT – Because he thought of going down to Egypt as his father had gone down in time of famine. He said to him, "Do not go down to Egypt for you are a burnt-offering without blemish and residence outside the Holy Land is not befitting you" (Genesis Rabbah 64:3).

Compare dealing with Avimelech

וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְיִצְחָק

וַ

אֶשְׁתּוֹ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֶחְתִּי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי כֵן אֶמְרֹתַי כֹּן-אֲמֹת עָלַיָּהּ:

Abimelech called Isaac, and said, “Behold, surely she is your wife. Why did you say, ‘She is my sister?’” Isaac said to him, “Because I said, ‘Lest I die because of her.’”

Avraham

וְגַם-אֲמִנָּה אֶחְתִּי בַת-אָבִי הִוא אֶךְ לֹא בַת-אִמִּי וַתְּהִי-לִי לְאִשָּׁה:

Besides, she is indeed my sister, the daughter of my father, but not the daughter of my mother; and she became my wife.

Ibn caspi

ואולם מאמר אברהם לאבימלך היה יותר דק. והנה זאת החכמה ירש יצחק מאביו

His success

וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהֵוָה וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרֶכֶהוּ

יְהוָה:

Isaac sowed in that land, and reaped in the same year one hundred times what he planted. Hashem blessed him.

Rerun

וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחֲפְרוּ אֶת־בְּאֵרֹת

הַ

מַיִם פְּלִשְׁתִּים אֲתָרֵי מֵוַת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו:מ

Isaac dug again the wells of water, which they had dug in the days of Abraham his father. For the Philistines had stopped them after the death of Abraham. He called their names after the names by which his father had called them.

Malbim: the meaning of the wells

כי כל מעשה האבות והליכתם בקודש ממדרגה למדרגה, עשו נגדם ציונים למטה בעולם התחתון, ובהורידם השפע הרוחניית מנהר היוצא מעדן אל נחלי עדנים, חפרו בארות למטה ויקראו להם שמות, מורים על דברים עליונים שנעשו בעולם העליון, וכמ"ש הרמב"ן, והפלשתים חשבו שע"י בארות אלה ממשיך השפעה משר שלהם וסתמו אותם, ויצחק משך מי החסד מדלים בכחו של אברהם, והחזיר צינורי הברכה למקומם, וחזה מפעלות אלהימושם שמות בארץ כשמות אשר קרא להם אביו הקורא בשם ה'.

Avraham makes a brit with Avimelech

Yitzchak

ויעש להם משתה – אברהם נתן לאבימלך מתנות צאן ובקר, ואילו יצחק רק מכין לאורחיו משתה.

He wasn't blind to Esav

וַתִּהְיֶינָּה מֵרֵחַ רֹאֵם לְיִצְחָק וּלְרֵבֶקָה:

They grieved Isaac's and Rebekah's spirits.

Netziv

השתדלה ההשגחה שיתברך יעקב בטעות. וגם אנו רואים שלא בירך יצחק אותו ברכת אברהם כמו שבירך אותו לבסוף. וגם עיקר דברי יצחק אבינו לעשו אינו מובן לכאורה, וכי בשביל שלא ידע יום מותו היה לו לירא שימות פתאום ולא יהא יכול לברך לבנו לפני מותו כמו שעשה יעקב לבניו. וגם, מה ענין סעודה והנאת מאכל לברכה.

מכל זה יש להבין אשר ידע יצחק כי יעקב ישיג ברכת אברהם התלויה אך בתורה ועבודה, כמו שנתפרש לאברהם אבינו, אשר היא הנהגה ע"פ השגחה פרטית מהמקום ב"ה, בין כשהוא בדרך הטבע והיא המכונה נס נסתר, או בדרך שידוד הטבע לפי השעה וזה מיוחד לאומה הנבחרת לכך. וכן עמוד גמילות חסדים אם היא נעשית לשם שמים באשר כך רצון ה' אז ודאי אוכל פריה בעוה"ז והקרן קיימת לעוה"ב, והכל בהשגחה פרטית, כמו שכתבתי בברכת נח לשם "ברוך ה' אלהי שם" (לעיל ט, כו). **אבל העושה גמילות חסדים מצד טבעו או דעת אנושי** שראוי לעשות כן, אין לזה שכר בעוה"ב והנהגה רוחנית, אבל מכל מקום יש לזה שכר בעוה"ז, כמו שנתברך יפת על זה "יפת אלהים ליפת", וכך קבע הקב"ה טבע העולם כדכתיב "עולם חסד יבנה" (תהילים פט, ג). ובפרק ערבי פסחים (קיא, א) איתא דכ"ו דורות שלפני מתן תורה ניזון במידת החסד, ונראה פירושו — בזכות חסד שנהגו בעולם. ומש"ה דור המבול ואנשי סדום שלא נהגו במדה זו נחרבו. ואע"ג שכך היא המדה שיסד הקב"ה בהליכות עולם לו גם בלי שום ברכה מצדיק שיהיה כן, מכל מקום גם זאת היא מדה בעולם שיהא מועיל הרבה ברכה זו להגיע הגמול בעין יפה ובמדה טובה, וכמו בקללה שאינה מזקת על חנם כמאמר שלמה "קללת חנם לא תבוא" (משלי כו, ב), ואינה באה אלא על מי שראוי להתקלל. מכל מקום הרבה הקללה גורמת, כמבואר בספר שופטים (פרק ט') גבי קללת יותם

והנה ראה יצחק בדעתו שמדה זו לעשות גמילות חסדים מדעת אנושי לבד אינה ראויה ליעקב כלל, באשר נוצר (יעקב) אך לתורה ולתעודה, ואין לו להתנהג בחסד אלא לשם שמים וקיום תורתו, ואם לא בזה האופן אינו ראוי להתברך כלל אפילו ברכת עוה"ז לבד. וידוע דיצחק אבינו היה כח הדין כלשון המקרא "ופחד יצחק" (להלן לא, מב), על כן היתה דעתו שאין לאומה אשר נבחרת להתהלך לפני ה' חלק ותקוה להשיג איזה שכר ע"פ גמילות חסדים שלא לשם שמים. ומדה זו מגעת אך לעשו שנוצר להליכות עולם. וגם למדה זו של הטבע מועילה יותר מעלת הבכורה כמו שכתבתי להלן פסוק י"ט. על כן רצה לזכות את עשו במצות כיבוד אב כמו שאירע ליפת, ויהנה אותו בסעודה ובעבור זה יגיעו לו הברכות בשעה שיכין עצמו לקבל שפע רוה"ק לברך. ובאשר אינו ראוי לעשות סעודה ביום המות, על כן רצה להקדים הענין

אבל רבקה מאהבתה ליעקב השתדלה אשר הרשעים שיצאו מיעקב כשיעשו חסד ישאו ברכה מה' בעוה"ז, כמו שהיה באמת בדורו של אחאב שנתברכו בגשמים לפני קללת אליהו, כדאיתא בפרק חלק, והיה בזכות חסד שהיה אחאב ודורו נזהרים הרבה. וכן בכל דור יש אפיקורסים והם בעלי חסד ומתברכים בשפע, והכל בא מברכת יצחק שכיוון לברך את עשו והגיעה ליעקב. וחז"ל ביארו כל זה כדברינו כמו שיבואר להלן פסוק כ"ז. ומעתה מובן מה שבאה ההשגחה שתגיע ברכה זו ליעקב בערמה, [משום שבאמת אין זו מדת יעקב, וגנובה היא מדה זו מהליכות אומות העולם]

R. Avraham son of Rambam

ר' אברהם בן הרמב"ם בראשית כ"ז:ל"ג

גם ברוך יהיה – הטעם אע"פ שכאשר בירכתי אותו בתחילה בפרטיות הייתי נבוך הנה אני מוסיף לו עתה את הברכה בכלל עם ידיעתי שהוא יעקב לפי שלא בחרתי בכך יותר ממנו אלא מפני שהיה במחשבתי כי זה מתאים עם הרצון האלהי בכך וכיון שהרצון האלהי (גזר) שהברכה תהיה לו (ליעקב) הרי אין לי לבחר אלא במי שבחר בו האל יתעלה ויחד אותו (ולפיכך) גם ברוך יהיה וכבר "ביארנו כוונה זו בספר "אלכפאיה".

וַיִּתֵּן-לְךָ אֶת-

בְּרַ

ת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֶךָ אֶתְּךָ לְרִשְׁתָּךְ אֶת-אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: כ

and give you the blessing of Abraham, to you, and to your seed with you, that you may inherit the land where you travel, which God gave to Abraham.”

Maharal

ובגמרא בפרק רבי עקיבא, אמר רבי שמואל בר נחמני מאי דכתיב כי אתה אבינו, כי אברהם לא ידענו וישראל
ך... אמר ליצחק בניך חטאו, אמר בני הם ולאט, לא יכירנו וגו', אומר הקב"ה לאברהם בניך חטאו, אמר לפניו
בניך, בשעה שהקדימו נעשה לנשמע קראת להם בני בכורי, עכשיו בני ולא בניך, ועוד כמה חטאו וכו'. ויש
לתמוה על מאמר זה, כי למה לא היה אברהם ויעקב מלמדים זכות על ישראל, והיה מלמד זכות יצחק, ועוד...
ויש מפרשים שיצחק מדת הדין, וכאשר הם זוכים במדת הדין, שוב לא יהיה כאן מדת הדין מקטרגת, ולא
יתורצו בזה שאר הקושיות. אבל דעת חכמים לגלות הדברים שאמרנו, כי מצד יצחק ומדתו אי אפשר שיהיה
הסרה והפרדה לישראל מן השי"ת, רק יש להם דביקות וחבור לגמרי אל השי"ת, ולא שייך בחטא שהיה מבדיל
ומרחיק את ישראל מהשי"ת, וגם כן כי מצד מדת יצחק, אשר הוא מדת הדין, כאשר ירד לעומק הדין יש ללמד
זכות כאשר יורד לעומק הדין... ולכך אמר לא בסבי טעמא ולא בדרדקי עצה, כי הדין והמשפט יש בו טעם
ועצה, ודבר זה לא נמצא באברהם ויעקב, כי אברהם שהיה ראשון באבות, ויעקב שהוא אחרון באבות, אין
מדתם מדת הדין, רק כח מדת הדין הוא באמצע, כי אין ספק כי המשפט והדין יש לו כח יותר, ואין כח וחוזק
הדבר רק באמצע, ולא בתחלה, שעדיין אינו בכחו, ולא בסוף שכבר אינו בכחו, רק האמצע יש לו כח... וכך
האבות שהם שלשה, אין מדה זאת לראשון שבהם ולא לאחרון שבהם, רק ליצחק שהוא באמצע... (נצח ישראל
(פרק יג

Shabbat 89b

Apropos the Jewish people assessing their forefathers, the Gemara cites a related teaching. **Rabbi Shmuel bar Nahmani said that Rabbi Yonatan said: What is the meaning of that which is written: “For You are our Father; for Abraham knows us not, and Israel does not acknowledge us; You, Lord, are our Father, our Redeemer, everlasting is Your name” (Isaiah 63:16). In the future that will surely come, the Holy One, Blessed be He, will say to Abraham: Your children have sinned against Me. Abraham will say before Him: Master of the Universe, if so, let them be eradicated to sanctify Your name. God said: I will say it to Jacob. Since he experienced the pain of raising children, perhaps he will ask for mercy on their behalf. He said to Jacob: Your children have sinned. Jacob said before Him: Master of the Universe, if so, let them be eradicated to sanctify Your name. The Holy One, Blessed be He, said: There is no reason in elders and no wisdom in youth. Neither Abraham nor Jacob knew how to respond properly. He said to Isaac: Your children have sinned against Me. Isaac said before Him: Master of the Universe, are they my children and not Your children? At Sinai, when they accorded precedence to “We will do” over “We will listen” before You, didn’t You call them, “My son. My firstborn son Israel” (Exodus 4:22)? Now that they have sinned, are they my**

Rashi: he couldn't marry a concubine

ושפחה לא רצה לישא, לפי שנתקדש בהר המוריה להיות עולה
תמימה.

Gen. 25,26

!

אָמַר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אֶל־תִּירָא כִּי־אֲתָנָךְ אֲנֹכִי וּבִרְכָתִיךָ וְהִרְבִּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בְּעֵבוֹר אַבְרָהָם עַבְדִּי׃

That night the LORD appeared to him and said, “I am the God of your father Abraham. Fear not, for I am with you, and I will bless you and increase your offspring for the sake of My servant Abraham.”

R D T Hoffmann

He had already proven himself in his whole life

He he built an altar and called in the name of G-d

The Rambam's son

ויבן שם וג' ויט שם אהלו וג' – ביאור שלפני זה לא היה נגמר בדעתו לישב בארץ פלשתים וכאשר נתחזק בנבואה קרא בשם ה' ברבים וערב לו מקום הישיבה משעלה בידו כך.

He is Gan eden

He is continuity

Shem Mishmuel: He is the koach hachidush, renewal, the beginning of Israel

He is erez Israel

He is olah temimah

The missing years- old or spiritual?